



APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

Melioracijos sistemų naudotojų asociacijai
„Dvarapievis“
Švenčionių rajono savivaldybės administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus
departamentui
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Vilniaus skyriui

2016-07- **14**
į 2016-05-30

Nr.(28.7)-A4- **7267**
Nr. 6-D

Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos
departamentui

ATRANKOS IŠVADA DĖL MELIORACIJOS SISTEMŲ NAUDOTOJŲ ASOCIACIJOS „DVARAPIEVIS“ DALIES MELIORACIJOS STATINIŲ REKONSTRUKCIJOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė

Melioracijos sistemų naudotojų asociacija „Dvarapievis“, Pempiškės k. 14, 30293 Ignalinos r. sav., kontaktinis asmuo – asociacijos vadovė Danutė Grigaitienė, tel. 862593390, el. p. grigaitiene.danute@gmail.com

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

Melioracijos sistemų naudotojų asociacija „Dvarapievis“, Pempiškės k. 14, 30293 Ignalinos r. sav., kontaktinis asmuo – asociacijos vadovė Danutė Grigaitienė, tel. 862593390, el. p. grigaitiene.danute@gmail.com

Švenčionių rajono savivaldybės administracija, Vilniaus g. 19, 18116 Švenčionys, tel. 838766372, faks. 838766365, el. p. savivaldybe@svencionys.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Melioracijos sistemų naudotojų asociacijos „Dvarapievis“ dalies melioracijos statinių rekonstrukcija.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Švenčionių r. sav., Svirkų sen., Bačkininkų k. v. Staškinės k., Jurgeliškės k., Janonių k., Šukėniškės k., Maciūnų k., Svirkų k.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) metu bus rekonstruojama drenažo sistemos: melioracijos rinktuvai, sausintuvai, grioviai, pralaidos, žiotys, paslėpti drenažo šuliniai, paviršiniai vandens nuleistuvai. Taip pat bus įrengtos 3 ne mažesnės nei 100 m² dydžio šlapynės. Darbai bus atliekami ir 383 m Varlenkos upelio (sureguliuotas įgyvendinus melioracijos projektą Nr. 8607

p141988) ruože. Melioracijos statinių rekonstrukcijos darbai bus vykdomi melioracijos sistemų naudotojų asociacijos „Dvarapievis“ nariams nuosavybės teise priklausančiuose arba kitais teisėtais pagrindais naudojamuose žemės sklypuose. Melioracijos grioviai ir jų statiniai priklauso valstybei, juos patikėjimo teise valdo Švenčionių rajono savivaldybė. PŪV teritorija nėra urbanizuota, priklauso kaimiškoms vietovėms. Artimiausia didesnė gyvenvietė yra Maciūnų k. (gyvena apie 15 gyventojų) nuo PŪV nutolęs daugiau nei 0,150 km, Staškinės k. (26 gyventojai) nuo PŪV vietos nutolęs apie 0,500 km, Ramulionių k. (2 gyventojai) nuo PŪV vietos nutolęs 1,100 km. Artimiausia tankiai apgyvendinta teritorija yra Bačkininkų k. (250 gyventojų) nuo PŪV nutolęs apie 0,920 km. PŪV teritorija ribojasi su Sirvetos kraštovaizdžio draustiniu. Vienas sklypas (kadastrinis Nr. 9444/0006:4) dalinai patenka į Sirvėtos regioninį parką (Švenčionių r. sav., Svirkų sen., Janonių k.). Šiose saugomose teritorijose grioviai nebus gilinami, bus išlaikomi esami melioracijos sistemų projektiniai parametrai, profiliai. Prieš Sirvėtos regioninio parko teritoriją bus įkurtos ne mažesnės nei 100 m² ploto šlapžemės su reguliuojamu lygiu. Artimiausia „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbi teritorija – Neverščių miškas nuo PŪV teritorijos nutolęs apie 2,7 km. Kitos artimiausios „Natura 2000“ teritorijos: Merkmenio ežeras, Ilgio ežeras (II), Mergežerio ežeras, Saločio ežeras, Sėtikės upė ir jos slėnis nuo PŪV yra nutolusios nuo 4 iki 10 km. Mėlašiaus telmologinis draustinis nuo PŪV vietos nutolęs apie 7 km. PŪV teritorijoje nekilnojamųjų kultūros vertybių nėra. Artimiausia nekilnojamoji kultūros vertybė yra Jurgeliškės sentikių cerkvė (kodas 30809), nutolusi apie 1,5 km.

Melioracijos statinių funkcijos dėl natūralaus senėjimo, gamtos reiškinių bei žmogaus veiklos sutriko ir plotai reikiamai nebeususausina. Melioracijos statinių veikimo nebegalima suintensyvinti atliekant tik priežiūros ar remonto darbus, todėl juos būtina rekonstruoti. PŪV metu melioruojamas plotas sudaro apie 144,670 ha, iš jų melioruojamas žemės ūkio naudmenų plotas 139,031 ha. Griovių rekonstrukcija sudaro – 1,78 km, pralaidų rekonstrukcija – 2 vnt., drenažo rinktųvų rekonstrukcija sudaro – 9,90 km, drenažo sausintųvų rekonstrukcija – 24,6 km. Dalis melioracijos statinių yra tinkami naudojimui, iš jų tik labiausiai pažeisti bus rekonstruojami. Aplinkiniai plotai prie rekonstruoti numatytų griovių sausinti uždaro tipo drenažu. PŪV metu bus tik atstatomi šių griovių ir sureguliuoto upelio buvę projektiniai išilginiai nuolydžiai bei pjūviai, negilinant jų dugno ir neardant šlaitų. Iš griovių ir sureguliuoto upelio dugno bus pašalinamos dėl gamtinių priežasčių, priežiūros darbų nebuvimo susikaupusios sąnašos, kurios bus laikinai sandėliuojamos šalia rekonstruojamų griovių ir paskleidžiamos griovių priežiūros juostoje (tvarkant didelio skerspločio griovius tarp griovio krašto ir sampilos paliekamas neužpiltas 3 m pločio tarpas, o kasant nedidelio skerspločio griovius – ne mažesnis kaip 1,5 m pločio tarpas). Nuo griovių šlaitų, dugno bus pašalinti tik tie menkaverčiai krūmai, kurie trukdo melioracijos sistemos rekonstrukcijai ir yra būtinybė juos pašalinti. Vykdamas griovių remonto darbus nebus pažeistas vandens režimas. Griovių apsauginės juostos pločiai bus išsaugoti. Dalis melioracijos statinių sistemų eina Varlenkos upe. PŪV metu Varlenkos upei neigiamas poveikis nenumatomas, nes bus keičiami tik labiausiai pažeisti melioraciniai įrenginiai. Numatoma palikti grioviuose bei tvarkomoje Varlenkos upelyje augančius pavienius medžius, kurie netrukdo melioracijos sistemų normaliam veikimui. Visi krūmų ir medžių kirtimai bus atliekami vadovaujantis Lietuvos Respublikų želdynų įstatymo nuostatomis. PŪV numatyti darbai bus vykdomi vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-12-16 įsakymu Nr. 540 „Dėl paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ reikalavimais. Darbai nebus vykdomi kovo-liepos mėnesiais vandens paukščių perėjimo ir maitinimo laikotarpiu bei žuvų neršto metu. Rekonstravimo darbai bus vykdomi šiltuoju (sausuoju) metų laikotarpiu, atliekami nuosekliais ruožais bei kompleksškai, tai yra vienu metu tam tikrame melioracijos griovių ir sureguliuotos Varlenkos upės ruože, atsižvelgiant į aplinkosauginius reikalavimus, bus atliekami perteklinių sąnašų pašalinimo, melioracijos griovių profilio atstatymo į pradinę projektinę padėtį, bei aplinkos sutvarkymo darbai. Planuojama, kad rekonstravimo darbai bus atlikti per 24 mėnesius. Rekonstrukcijos projektą numatyta įgyvendinti 2016-2018 metais.

Vykdamas minėtus melioracijos sistemų rekonstrukcijos darbus, bus naudojama statybinė technika: ilgastrieliai vienakaušiai ir daugiakaušiai ekskavatoriai (sąnašoms iš griovių dugno valyti ir griovių šlaitams atstatyti), traktoriai (išvalytoms sąnašoms šalia griovių paskleisti ir lėkščiuoti,

iškirstiems krūmams išvežti), taip pat bus naudojami savivarčiai, ratinis traktorius, mini krautuvas, o sunkiai prieinamose vietose bei požeminių komunikacijų persikirtimo vietose darbai bus atliekami rankiniu būdu. Naudojama technika atitiks Europos standartų reikalavimus. Rekonstruojamoje teritorijoje bus įrengta laikina statybinės technikos aikštelė (ne arčiau nei 300 m. nuo kelio), bei už paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos. Statybinės technikos aikštelėje laikinai bus laikomos medžiagos, statybinė technika.

Iškastos sąnašos bus paskleistos ir susmulkintos už vandens telkinių apsaugos juostų ribų. Vykdamas melioracijos sistemų rekonstrukcijos darbus bus siekiama minimalaus poveikio dirvožemiui ir jo sandarai. Prieš kasant tranšėjas augalinis dirvožemio sluoksnis bus nukasamas ir sustumiamas į laikinas sandėliavimo vietas. Baigus žemės darbus, užpylus tranšėją, augalinis gruntas bus gražinamas į pradinę vietą. PŪV metu bus naudojamos sertifikuotos aplinkai nekenksmingos statybinės medžiagos bei žolių sėklų ir augalinio dirvožemio mišinys pažeistų vietų atstatymui. Atlikus melioracijos statinių rekonstrukcijos darbus bus išspręstas paviršinio vandens nutekėjimas į vandens imtuvus, pagerintas viršutinis dirvožemio sluoksnis, apsaugant jį nuo paviršinio vandens pertekliaus, pagerės žemės kokybė, derlingumas, bus sutvarkytos esamos pievos ir dirbami laukai.

PŪV metu susidariusios atliekos bus rūšiuojamos, tinkamai sandėliuojamos ir perduodamos atitinkamiems atliekų tvarkytojams.

PŪV darbai bus vykdomi tik vieną pamainą, t. y., darbo dienomis nuo 8 val. iki 17 val., dėl mašinų veikimo atsiradęs triukšmas bei oro tarša bus nežymūs, neviršys leistinų normų ir truks tol, kol bus vykdomi darbai.

Vykdamas melioracijos įrenginių rekonstrukciją gaisrų ir ekstremalių situacijų tikimybė yra labai maža. Darbų saugos reikalavimų laikymasis ir naudojamos technikos gera būklė yra kaip prevencinės priemonės išvengti minėtų situacijų.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Artimiausia „Natura 2000“ (buveinių apsaugai svarbi teritorija) teritorija – Neverščių miškas (LTSVE0032) nuo PŪV teritorijos nutolusi apie 2,7 km. Dėl PŪV įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo gauta Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie aplinkos ministerijos 2016-04-28 išvada Nr. (4)-V3-660(7.21), kad PŪV įgyvendinimas negali daryti reikšmingo poveikio „Natura 2000“ teritorijai ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti PŪV poveikio aplinkai vertinimo, nes PŪV metu numatoma įrengti tris šlapynes ties žiotimis, vienos šlapynės plotas ne mažesnis kaip 100 m², taip pat visi rekonstrukcijos darbai ir šlapynių plotai į Sirvėtos regioninį parką nepatenka, grioviai nebus gilinami, bus išlaikomi esami melioracijos sistemų projektiniai parametrai, profiliai ir darbai nebus vykdomi kovo-liepos mėnesiais.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Medžių būklės vertinimas, apsauga, kirtimas ir tvarkymas turi būti vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo nuostatomis.

6.2. PŪV vykdyti vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, XXIX skyriaus, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo bei Paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-12-16 įsakymu Nr. D1-1038 „Dėl paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ nuostatomis.

6.3. PŪV darbų nevykdyti nuo kovo 1 d. iki liepos 31 d.

6.4. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

6.5. Vykdamos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalo nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.6. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalo laikytis visų aktualių, veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. PŪV metu bus rekonstruojamos jau esamos melioracinės sistemos, naujos sistemos įrengiamos nebus, sausinamas plotas nesikeis, grioviai nebus gilinami, bus išlaikomi esami melioracijos sistemų projektiniai parametrai, profiliai.

7.2. Vienas sklypas (kadastrinis Nr. 9444/0006:4) dalinai patenka į Sirvėtos regioninį parką, artimiausia „Natura 2000“ teritorija Neverščių miškas nutolęs apie 2,7 km. Atliktos PŪV įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo procedūros metu priimta išvada, kad PŪV įgyvendinimas negali daryti reikšmingo poveikio „Natura 2000“ teritorijai ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti PŪV poveikio aplinkai vertinimo (Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie aplinkos ministerijos 2016-04-28 išvada Nr. (4)-V3-660(7.21)).

7.3. Sklype kuris dalinai patenka į Sirvėtos regioninį parką PŪV metu numatoma įrengti tris šlapynes ties žiotimis, vienos šlapynės plotas ne mažesnis kaip 100 m².

7.4. Visi PŪV metu vykdomi rekonstrukcijos darbai ir šlapynių plotai į Sirvėtos regioninį parką nepatenka.

7.5. Darbai nebus vykdomi kovo-liepos mėnesiais vandens paukščių perėjimo ir maitinimo laikotarpiu ir žuvų neršto metu.

7.6. Derlingas dirvožemio sluoksnis bus išsaugotas: prieš pradedant melioracijos statinių rekonstrukcijos darbus derlingas dirvožemio sluoksnis nukasamas, laikinai sandėliuojamas, baigus melioracijos statinių rekonstrukciją, grąžinamas atgal.

7.7. Aplinkos tarša atliekomis nenumatoma, kadangi visas veiklos metu susidarysiančias atliekas numatoma rūšiuoti ir tolimesniam tvarkymui perduoti atliekas tvarkančioms įmonėms.

7.8. Atlikus melioracijos statinių rekonstrukcijos darbus bus sutvarkytos esamos pievos ir dirbami laukai, pagerės estetinis vaizdas, nusistovės hidrologinis režimas, nebebus užmirkusių žemės plotų.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir įgyvendinus 6. Pastabos, pasiūlymai 6.1. ir 6.6. p. nurodytas sąlygas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Melioracijos sistemų naudotojų asociacijos „Dvarapievis“ dalies melioracijos statinių rekonstrukcijai, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo datos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka – suinteresuota visuomenė, per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė